

Bomuligheder for voksne.

Der findes flere forskellige muligheder for botilbud til voksne, og det er min erfaring, at det er ret forskelligt, hvordan kommunerne anvender mulighederne.

Generelt er udgangspunktet, at kommunen i samarbejde med borgeren skal vurdere, hvilke behov borgeren har og ud fra disse afgøre, hvilken støtte borgeren skal have.

Hvis der er brug for flere oplysninger, end der findes i borgerens journal, skal kommunen sørge for at indhente disse.

Man kan som borger (eller pårørende) hjælpe sig selv ved at sikre, at man får relevante udtalelser/funktionsbeskrivelser fra f.eks. skolen, psykiater, psykolog, støttepersoner eller andre, der har tæt kontakt.

Husk at man altid har ret til aktindsigt, så man kan se, hvilke oplysninger kommunen har, og hvilke der evt. måtte mangle.

Når man er over 18, er man jo myndig og kan selv handle (med mindre, man har værgemål), men alle har altid ret til at have en bisidder med til møder eller give fuldmagt til en person, man har tillid til – f. eks. forældre.

Selve boligen kan oprettes efter boliglovgivningen, f. eks. Lov om almene boliger, Lov om boligbyggeri eller Lov om boliger for ældre og personer med handicap.

Støtten i boligen tilbydes efter Lov om social service, hvor det er muligt at tilbyde hjælpen ud fra forskellige paragraffer.

Boformer:

Lov om social service har 2 paragraffer, som omfatter et samlet tilbud, nemlig § 107 og § 108. Et samlet tilbud betyder, at borgeren skal have både sit pædagogiske og plejemæssige støttebehov mv. dækket af tilbuddet.

Dog kan ledsagelse bevilliges ved siden af, hvis borgeren opfylder betingelserne herfor.

Boformer kan drives af en kommune eller region, men det er altid kommunen, som i samarbejde med borgeren vurderer behovet og indstiller/visiterer hertil.

Boformer kan have forskellige fysiske rammer, og borgeren betaler dels husleje, dels for de ydelser, borgeren modtager (ikke hjælpen).

§ 107 er *midlertidigt* botilbud for personer med bl.a. betydelig nedsat funktionsevne, som har brug for:

- aflastning, behandling, optræning mm.
- omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner eller pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte.

Desuden til personer med nedsat funktionsevne, som har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte. Det kan f. eks. være personer med adfærdsmæssige problemer af psykisk karakter.

Der står intet om, hvor længe midlertidigt kan være, men det har til formål at sikre rammen om en behandlingsmæssig indsats, som kan medføre, at borgeren kan komme i et mindre indgribende tilbud eller evt. et varigt botilbud efter § 108.

§ 108 er *varigt* botilbud for personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, som har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få disse behov dækket på anden måde. Personkredsen/målgruppen for § 108 er altså mere snæver end § 107 og vil typisk også indeholde mere støtte end § 107.

Lejeloven gælder ikke i boformer, men beboere i § 108 botilbud har ret til et *boligdokument*, der indeholder oplysninger om beboerens rettigheder. Borgere, som er fundet berettiget til et § 108 tilbud, har ret til et tilsvarende tilbud i en anden kommune, hvis tilflytningskommunen også finder borgeren berettiget. Ankestyrelsen har truffet en afgørelse herom – principafgørelse nr. 165-10 – som man evt. kan læse på Ankestyrelsens hjemmeside: www.ast.dk. Tilbuddet skal dog være optaget på Tilbudsportalen ifølge principafgørelse 178-11.

Huslejen i § 108 bestemmes efter særlige regler. Reglerne er noget udviklede, idet der tages højde for omkostninger, drift mm., ligesom beboerens indkomst skal beregnes.

Så skal beboeren betale 10 % af sin indkomst under 198.500,- kr. (2017) og 20 % af indkomsten over.

Bostøtte/hjemmehjælp:

Lov om social service § 85 handler om reglerne for socialpædagogisk støtte til personer, som på grund af betydelig nedsat funktionsevne har behov herfor. Bistanden kan være i form af hjælp, rådgivning, støtte eller omsorg, således at pågældende kan leve et liv på egne præmisser.

Bistanden kan også bestå af oplæring i eller genoptræning af en række færdigheder, som sætter den pågældende i stand til at leve et så selvstændigt liv som muligt, og den kan ydes i egen bolig, bofællesskab eller boformer.

Der er ingen regler om, hvor mange timer borgeren kan modtage, da det er behovet, som er afgørende herfor.

§ 85 anvendes til at yde støtte i bl.a. bofællesskaber, der ligesom boformer kan have meget forskellige fysiske rammer og indhold. Borgeren betaler husleje.

Lov om social service § 83 handler om reglerne for praktisk og personlig hjælp og pleje (hjemmehjælp) og ydes til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat funktionsevne ikke selv kan udføre disse opgaver.

Bistanden kan ydes uanset alder og bosted.

Almenboliglovens § 105:

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der tilvejebringes det nødvendige antal almene ældreboliger, der kan udlejes til ældre og personer med handicap, som har særligt behov for sådanne boliger.

En sådan bolig skal indrettes hensigtsmæssigt, og kommunen skal yde den nødvendige støtte f. eks. i form af bostøtte og hjemmehjælp.

En del kommuner vælger i stigende omfang at etablere boliger efter Almenboliglovgivningen med f. eks. § 85 bostøtte mm. frem for botilbud efter Lov om social service § 108, men hvis borgeren har så omfattende behov, at disse alene kan tilgodeses i et § 108 tilbud, er dette ikke lovligt jfr. Ankestyrelsens principafgørelse 72-14.

Desuden har Ankestyrelsen i principafgørelse 41-15 afgjort, at en borger, som har behov for et længerevarende botilbud, har fri valg mellem botilbud efter Lov om social service § 108 og almenboliglovens § 105, hvis betingelserne for frit valg er til stede – herunder at tilbuddet kan tilgodeses borgerens behov.

Borgerstyret personlig assistance:

Endelig giver reglerne i Lov om social service § 95 mulighed for selv at ansætte hjælp.

Personkredsen er borgere med en betydelig og varigt nedsat funktionsevne, der bor i egen bolig (eller forældrehjem).

Det skal vurderes, at der er et omfattende behov for personlig hjælp, pleje og omsorg.

Borgeren skal kunne fungere som arbejdsleder og arbejdsgiver for hjælperne, men kan overføre tilskuddet til en nærtstående (f. eks. forældre som passer pågældende), en forening eller privat virksomhed samt at få lønudbetalingen administreret af kommunen.

Huslejetilskud:

De ændrede førtidspensionsregler fra 1.1.2013 medfører, at færre unge tilkendes førtidspension, hvilket dels betyder en lavere indkomst, men også at de ikke kan modtage den højere boligydelse (til pensionister), men i stedet den lavere boligsikring.

Der kan dog være forskellige muligheder for at modtage tilskud til en forhøjet boligudgift.

Det kan handle om Lov om social service § 100 – merudgiftsydelse – hvis den høje udgift hænger direkte sammen med beboerens nedsatte funktionsevne. Dette har Ankestyrelsen afgjort i principafgørelse 192-09, ligesom i 113-13, som omhandler situationen, hvor en ung flytter hjemmefra.

Desuden kan der efter forskellige betingelser ydes støtte til en høj husleje efter Aktivlovens §§ 34, 64 og 64a.

Ulla Kjer
Juli 2017